

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2023 - 1512

Doknr.
669575

Dato
09-03-2023

Folketingets Socialudvalg har d. 10. februar 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 97 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DD).

Spørgsmål nr. 97:

"Vil ministeren kommentere kronikken og redegøre for, om ministeren er opmærksom på de udfordringer, der er på anbringelsesområdet? Der henvises til kronikken "Autismeforeningens formand om tvangsanbringelser: Presser du en familie eller et barn længe nok, skal du nok finde argumenter for en anbringelse" bragt i Berlingske den 5. februar"

Svar:

Det må selvfølgelig ikke ske, at et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet, på grund af manglende hjælp og støtte eller på grund af manglende viden om en funktionsnedsættelse. Derfor er der i serviceloven en række forpligtelser og sagsskridt, som kommunerne skal leve op til, som skal forhindre, at børn og unge med funktionsnedsættelser anbringes uden samtykke, hvis der ikke er åbenbar risiko for barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Det skal i forlængelse heraf understreges, at den indsats og støtte, herunder i forhold til specialundervisning, et barn eller en ung kan have brug for i forbindelse med undervisning, ikke skal ydes efter den sociale lovgivning, men efter den relevante lovgivning på Børne- og Undervisningsministeriets område.

Kommunerne er efter serviceloven bl.a. forpligtede til at tilbyde forebyggende indsatser, der har til formål at forebygge et barn eller en ungs eller familiens vanskeligheder, herunder f.eks. i forhold til en funktionsnedsættelse.

På det sociale område har kommunerne efter serviceloven pligt til at sikre, at der foretages en tilstrækkelig oplysning af sagen i form af en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges og familiens forhold, når et barn eller en ung kan have brug for særlig støtte. Undersøgelsen skal anlægge en helhedsbetragtning og skal afdække ressourcer og problemer hos barnet eller den unge, familien og netværket. Kommunen skal som led i undersøgelsen inddrage fagfolk med viden om barnets eller den unges og familiens forhold, og undersøgelsen skal så vidt muligt ske med inddragelse af forældrene.

Det fremgår også af den gældende vejledning om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier, at sagsbehandlere på børne- og ungeområde i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse skal være særligt opmærksomme på, at få indhentet den fornødne viden til brug for undersøgelsen, f.eks. i forhold til børn eller unge med f.eks. autisme, udviklingsforstyrrelse eller en anden funktionsnedsættelse. Hertil kan kommunerne benytte den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO, som bl.a. bistår kommunerne med vejledende specialrådgivning og udredning i de mest specialiserede og komplicerede sager på socialområdet og specialundervisningsområdet.

Hvis undersøgelsen viser, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, skal undersøgelsen også tilvejebringe et godt grundlag for at kunne vurdere, hvilke foranstaltninger der vil være formålstjenlige ud fra karakteren af problemerne. Hvis en kommune på baggrund af en børnefaglig undersøgelse finder, at der er behov for at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet, skal kommunen træffe afgørelse herom. Hvis forældrene eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke samtykker til en anbringelse, kan afgørelsen kun træffes af børn og unge-udvalget i kommunen.

Børn og unge-udvalget består af to medlemmer af kommunalbestyrelsen, to pædagogisk-psykologisk sagkyndige på børneområdet og en byretsdommer. Det er byretsdommerens ansvar, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse, mens de særlige sagkyndige skal vejlede udvalget i forhold til deres særlige viden om børn og unge.

Det skal understreges, at en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke kan kun træffes, når der er åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade, og når der samtidig er en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets ophold i hjemmet.

En afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke er meget indgribende over for både barnet eller den unge og forældrene. Derfor stilles der også særlige krav til den indstilling, der skal ligge til grund for afgørelsen. En indstilling om anbringelse uden samtykke skal indeholde:

- Den børnefaglige undersøgelse, herunder en beskrivelse af, at betingelserne for en anbringelse uden samtykke anses for opfyldt og af ressourcer hos barnet, familien og netværket, som kan bidrage til at klare vanskelighederne under anbringelsen.
- En vurdering af forældremyndighedsindehaverens kompetencer til at varetage omsorgen for barnet eller den unge og tage hånd om barnets eller den unges særlige behov, herunder med hjælp og støtte efter serviceloven eller anden relevant lovgivning.
- En handleplan for anbringelsen, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for barnet eller den unge og dennes familie under anbringelsen uden for hjemmet og i tiden derefter.
- Barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning.

Det er fastsat i serviceloven, at forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år ret til gratis advokatbistand under behandlingen af en sag i børn og unge-udvalget, ligesom der er fastsat regler om, at forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge, advokater og eventuelle andre bisiddere skal have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget.

Derudover kan afgørelsen fra børn og unge-udvalget påklages til Ankestyrelsen af sagens parter – det vil sige forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år. Ankestyrelsen foretager i disse sager en fuld prøvelse af, om der er grundlag for anbringelsen uden for hjemmet uden samtykke. Afgørelser om anbringelse uden samtykke kan kræves forelagt retten. I sådanne sager tiltrædes retten dels af en sagkyndig i børne- eller ungdomspsykiatri eller psykologi og dels en sagkyndig i børneforsorg.

Med venlig hilsen
Pernille Rosenkrantz-Theil
Social- og boligminister